

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 1

Justis og Beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

24-088575ADM-BORG/BORG

Dato

26.08.2024

HØRINGSUTTALELSE

Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat 4. juni 2024 – saksnr. 24/2640:

Forslag til ny rettshjelpforskrift, endringer i salærforskriften og enkelte andre forskrifter og forslag til mindre endringer i tvangsfullbyrdelsesloven.

Borgarting lagmannsrett gir med dette følgende høringsuttalelse:

1. Innledning

Som det fremgår, er høringsnotatet delt i tre deler. Notatets hoveddel, **del II**, er en oppfølging av lov 23. desember 2023 nr. 109 om endringer i rettshjelploven (ny modell for økonomisk behovsprøving). Det foreslås en ny forskrift om fri rettshjelp som skal erstatte nåværende rettshjelpsforskrift (forskrift 12. desember 2005 nr. 1443).

Vi er enig i at det er mest hensiktsmessig å gi en helt ny forskrift fremfor å foreta vesentlige endringer i dagens forskrift.

Når det gjelder forslaget til ny forskrift om fri rettshjelp, ser vi ikke behov for å kommentere det nærmere. For det første er forslaget en oppfølging av endringsloven 23. desember 2023 nr. 109, som innebærer en ny økonomisk modell for behovsprøvd rettshjelp, og som legger viktige føringer også for forskriften. For det andre er flere av forslagene i høringsnotatet allerede «hørt». Vi er imidlertid enig i at dette reguleres i forskriften, slik som foreslått av departementet.

Når det gjelder notatets **del III** om enkelte endringer i salærforskriften, omtales forslagene i punkt 2 nedenfor.

Notatets **del IV** har sammenheng med nødvendige justeringer i blant annet tvangsfullbyrdelsesloven i forbindelse med når advokatloven settes i kraft, og rettshjelperordningen opphører. Vi ser ikke noe behov for å kommentere disse endringsforslagene nærmere, ut over å bemerke at forslagene virker fornuftige.

Postadresse
Postboks 2107 Vika, 0125 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Kristine Bielke Djupvik

Bankgiro

Organisasjonsnummer
926721356

Kontoradresse
Keysers gate 13, 0165 Oslo

Telefaks

Telefon

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgpost@domstol.no

2. Endringer i salærforskriften – høringsnotatet del III

Departementet foreslår her enkelte endringer/presiseringer i salærforskriften § 8 og § 11. Disse forslagene gjelder beregning av reisetid og godtgjøring til tolker ved utsettelse eller avlysning.

Vi er enig i forslagene.

For det første er det positivt at det presiseres i salærforskriften § 11 første ledd og § 8 andre ledd at det sondres mellom de ulike aktørene og hvilken godtgjøring disse skal tilkjennes for reisetid og ved avlysning eller utsettelse av møter (høringsnotatet punkt 1.2 side 29).

Det er positivt at departementet vil klargjøre salærforskriften § 8 for å unngå misforståelser og sikre lik praksis. Godtgjøring for «reisetid» og for «annet fravær» er to ulike godtgjørelser som skal vurderes hver for seg (høringsnotatet punkt 2.2 side 30-31).

Vi støtter også forslaget om å endre dagens uttrykk «reisetid» i forskriften § 8 med «tid brukt på reise». Videre er vi enig i at det presiseres i § 8 første ledd at reisefraværet må være «rimelig og nødvendig», slik at vi får en klar hjemmel her, og som samsvarer med det som i stor grad har vært praksis.

Departementet har bedt om høringsinstansenes syn på om det er nødvendig å ytterligere presisere hvordan «tid brukt på reise» skal tolkes, for eksempel ved å presisere i bestemmelsen at tiden brukt på reise varer til man ankommer inngangen til lokalet der oppdraget skal holdes.

Etter vårt syn er ordlyden «tid brukt på reise» tilstrekkelig klar, og at det ikke er nødvendig å presisere dette nærmere i salærforskriften. Tolkningsproblemer kan neppe helt unngås.

Vi nevner til slutt at når man først foretar endringer i salærforskriften § 11, bør man også endre § 11 femte ledd slik at ordlyden i § 11 femte ledd blir i samsvar med det resultat Høyesteretts ankeutvalg kom til i kjennelse 30. mai 2024 (HR-2024-972-U). Vi antar høringsnotatet var ferdig da ankeutvalget avsa denne kjennelsen, og at den derfor ikke er omhandlet. Ordlyden i § 11 femte ledd er tvetydig. Bestemmelsen regulerer salæret ved bortfall av oppdraget. Spørsmålet i saken var om godtgjørelsen skal beregnes fra tidspunktet for rettsmøtets oppstart, eller fra tidspunktet for bortfall av oppdraget. Ankeutvalget kom i motsetning til tingretten og lagmannsretten til at § 11 femte ledd må forstås slik at «de to første dagene», som den salærberettigede skal ha fullt salær for, gjelder de to første dagene etter bortfallet av oppdraget, og ikke til de to første dagene etter rettsmøtets oppstart. Dette bør følgelig presiseres i forskriften § 11 femte ledd.

3. Avslutning

Som vi antar departementet er kjent med, har Oslo tingrett utarbeidet «Salær- og stykkprisforskriften – anbefalinger». Flere steder her tar tingretten opp tolkningsspørsmål og kommer med anbefalinger. Etter vårt syn ville det vært en fordel om departementet når man nå først foretar endringer/presiseringer i salærforskriften, gikk gjennom dette materialet og så på ytterligere behov for presiseringer/endringer i salær- og stykkprisforskriften. På den måten vil man i større grad enn i dag kunne få klare regler å forholde seg til og sikre en ensartet praksis.

Vi viser også til tidligere møter med departementet, hvor behovet for tolkeavtaler og avtaler med fagkyndige meddommere i langvarige saker har vært løftet frem. Det gjelder blant annet

lønn, og saker hvor planlagte rettsdager utgår, eventuelt at oppdraget bortfaller eller tar kortere tid. Slik salærforskriften § 11 er i dag, gir den ikke en tilfredsstillende løsning på de utfordringer langvarige saker reiser for tolker og fagkyndige. Tolker har en viktig og høyst nødvendig funksjon i rettssystemet. Departementet bør derfor prioritere arbeidet med å få på plass et klart hjemmelsgrunnlag for å inngå slike avtaler.

Borgarting lagmannsrett

Marianne Vollan
førstelagmann

Tonje Vang
lagmann

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur